

ÔN THI ĐẠI HỌC

Môn: Hóa Học

GV. NGUYỄN TẤN TRUNG
(Trung Tâm Luyện Thi Chất Lượng Cao VĨNH VIỄN)

Bổ trợ kiến thức hoá hữu cơ

GV. NGUYỄN TẤN TRUNG

(Trung Tâm Luyện Thi Chất Lượng Cao VĨNH VIỄN)

Các phương pháp

Tìm Công thức phân tử

Bài 1

PHƯƠNG PHÁP TÌM CTT

(Nhớ khối lượng phân tử)

PHƯƠNG PHÁP TÌM CTPT KHI BIẾT KLPT

Gồm 3 bước giải

- Bước 1: Đặt CTTQ
- Bước 2: Lập phương trình đại số (*)
(Tử Khối lượng phân tử)
- Bước 3: Giải phương trình (*)

PHƯƠNG PHÁP TÌM CTPT KHI BIẾT KLPT

- Bước 1: Đặt CTTQ
- Bước 2: Lập phương trình đại số (*)
- Bước 3: Giải phương trình (*)

❖ Gợi ý:

- Nếu phương trình (*) có 3 ẩn,
thì có dạng:

$$ax + by + cz = d.$$

B1: Cho $cz < d \Rightarrow$ Miền giá trị của z .

B2: Xét từng z để $\Rightarrow x, y \Rightarrow$ CTPT

PHƯƠNG PHÁP TÌM CTPT KHI BIẾT KLPT

(Phương pháp 1: PP1)

- Bước 1: Đặt CTTQ
- Bước 2: Lập phương trình đại số (*)
- Bước 3: Giải phương trình (*)

Ví dụ 1: *Chất hữu cơ (A) chứa C, H, O
có khối lượng phân tử bằng 74 (đvC)
Tìm CTPT (A)*

(Phương pháp 1: PP1)

□ Ví dụ 1:

$A: (C, H, O)$
 $M_A = 74 \text{ đ.v.C}$
 $A: ?$

PP tìm CTPT
Dựa trên KLPT

B1. Đặt CTTQ

B2. Lập pt (*)

B3. Giải (*)

□ Giải:

- Đặt CTTQ (A): $C_xH_yO_z$
- Theo đề có: $M_A = 74 \text{ đ.v.C}$

$$\Leftrightarrow 12x + y + 16z = 74 \quad (*)$$

$$\Rightarrow 16z < 74$$

$$\Rightarrow z < 4,625$$

$$\Rightarrow z = 1; 2; 3; 4.$$

❖ Với $z = 1$:

$$(*) \Leftrightarrow 12x + y = 58$$

□ Ví dụ 1:

A: (C, H, O)

$M_A = 74 \text{ đ.v.C}$

A: ?

PP tìm CTPT
Dựa trên KLPT

B1. Đặt CTTQ

B2. Lập pt (*)

B3. Giải (*)

□ Giải:

- Đặt CTTQ (A): $C_xH_yO_z$

Có $M_A = 12x + y + 16z = 74$ (*)

$\Rightarrow z = 1; 2; 3; 4.$

❖ Với $z = 1$:

$$(*) \Leftrightarrow 12x + y = 58$$

$$\Rightarrow y = 58 - 12x$$

x	
y	

→ Điều kiện:

• Điều kiện hoá trị:

Với: $C_xH_yO_zN_tX_u$; $X: Cl; Br$

$$\text{ĐK:} \begin{cases} 0 < y \leq 2.x + 2 + t - u \\ y + t + u = \text{số chẵn} \end{cases}$$

Với: $C_xH_yO_z$

$$\text{ĐK:} \begin{cases} 0 < y \leq 2.x + 2 \\ y = \text{số chẵn} \end{cases}$$

□ Ví dụ 1:

A: (C, H, O)
 $M_A = 74 \text{ đ.v.C}$
A: ?

PP tìm CTPT
Dựa trên KLPT

B1. Đặt CTTQ

B2. Lập pt (*)

B3. Giải (*)

□ Giải:

- Đặt CTTQ (A): $C_xH_yO_z$

Có $M_A = 12x + y + 16z = 74$ (*)

$\Rightarrow z = 1; 2; 3; 4.$

❖ Với $z = 1$:

$$(*) \Leftrightarrow 12x + y = 58$$

$$\Rightarrow y = 58 - 12x$$

x	1	2	3	4	5
y	46	34	22	10	âm

; Chọn $x = 4 \Rightarrow y = 10$

Điều kiện: $0 < y \leq 2.x + 2$

Vậy: CTPT (A): $C_4H_{10}O$

□ Ví dụ 1:

A: (C, H, O)

$M_A = 74 \text{ đ.v.C}$

A: ?

□ Giải:

- Đặt CTTQ (A): $C_xH_yO_z$

Có $M_A = 12x + y + 16z = 74 \quad (*)$

$\Rightarrow z = 1; 2; 3; 4.$

❖ Với $z = 1$:

Có CTPT (A) : $C_4H_{10}O$

❖ Với $z = 2$:

$(*) \Leftrightarrow 12x + y = 42$

$\Rightarrow y = 42 - 12x$

Điều kiện: $0 < y \leq 2.x + 2$ } $\Rightarrow$ Nghiệm: $x = 3; y = 6$

$\Rightarrow$ CTPT (A) : $C_3H_6O_2$

□ Ví dụ 1:

A: (C, H, O)

$M_A = 74 \text{ đ.v.C}$

A: ?

□ Giải:

- Đặt CTTQ (A): $C_xH_yO_z$

Có $M_A = 12x + y + 16z = 74 \quad (*)$

$\Rightarrow z = 1; 2; 3; 4.$

❖ Với $z = 1$:

Có CTPT (A) : $C_4H_{10}O$

❖ Với $z = 2$:

Có CTPT (A) : $C_3H_6O_2$

❖ Với $z = 3$:

$(*) \Leftrightarrow 12x + y = 26$

Có CTPT (A) : $C_2H_2O_3$

❖ Với $z = 4$: Không tìm được x, y

Vậy CTPT (A): $C_4H_{10}O; C_3H_6O_2; C_2H_2O_3$

□ Ví dụ 2:

*A, B đều chứa C,H,O có tỉ khối hơi A so với B bằng 2 và thể tích của 1gam B bằng thể tích của 1 gam etan (đo cùng điều kiện).
Tìm CTPT của A,B.*

□ Gợi ý:

Từ $V_{1gB} = V_{1g\text{ etan}}$, dễ dàng $\Rightarrow M_B = 30 \text{ đvC}$

Theo đề có $M_A = 2 M_B \Rightarrow M_A = 60 \text{ đvC}$

Áp dụng cách giải ví dụ 1, ta tìm được

B: CH_2O ;

A: $\text{C}_3\text{H}_8\text{O}$; $\text{C}_2\text{H}_4\text{O}_2$

□ Các bài tập tự luyện:

1. Khi đốt một hợp chất hữu cơ A, thu được sản phẩm gồm: CO_2 , H_2O . Biết: tỷ khối hơi của A so với hydro bằng 28. Tìm CTPT của A. (ĐS: C_4H_8 ; $\text{C}_3\text{H}_4\text{O}$)
2. Hoá hơi hoàn toàn 5,8 gam A(C,H,O), thu được 4,48 lit hơi A (ở $109,2^\circ\text{C}$; 0,7 at) Khi cho A pứ với dd $\text{AgNO}_3/\text{NH}_3$, thấy: 1 mol A phản ứng, thu được 4 mol Ag. Tìm CTPT- CTCT – Tên gọi của A. (ĐS: (OHC-CHO))
3.
  - a. Rượu B có 1 nối đôi $\text{C}=\text{C}$ và có KLPT không quá 60 đvC. Tìm CTPT- CTCT B. (ĐS: $\text{CH}_2=\text{CH}-\text{CH}_2-\text{OH}$)
  - b. Rượu D có số nhóm OH bằng số C và có KLPT bằng 92. Tìm CTPT- CTCT D. (ĐS: Glyxêrin)

GV. NGUYỄN TẤN TRUNG
(Trung Tâm Luyện Thi Chất Lượng Cao VĨNH VIỄN)